

bb.61. az izlandi külügyminiszter budapesten

t me/gg/fé la

1976.augusztus 25.

puja frigyés külügyminiszter meghívására szerdán hivatalos látogatásra magyarországra érkezett einar agustsson, az izlandi köztársaság külügyminisztere.

szerdán este a gellért szállóban puja frigyés vacsorát adott einar agustsson tiszteletére. részt vett a vacsorán dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter, dr. romány páál mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter, nagy jános külügyminiszterhelyettes, dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke. jelen volt a vacsorán hördur helgason izlandi külügyminisztériumi államtitkárhelyettes, valamint hannes jónsson, az izlandi köztársaság budapestre is akkreditált nagykövete.

innen felhasználható 22.00 órától!

puja frigyés és einar agustsson pohárköszöntőt mondott./mti/

bb.62. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órától zárásig

fé la

1976.augusztus 25.

- 56. időjárásjelentés
- 57. kempingtalálkozó
- 58. uruguayi fogadás
- 59. veres józsef köszöntése
- 60. földrengés
- 61. az izlandi külügyminiszter budapesten
- 62. hirjegyzék/mti/

-.-

- v é g e -

21.00/fé

-40-

2119

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: konc Antal
szerkesztő: halasi györgy, lakatos erzsébet

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1976.augusztus 26. c s ü t ö r t ö k

bb.1. évadnyitás, premierek, felújítások - az operaház új évadja

i ró/fe/pr/fé -cz

1976.augusztus 26.

szeptember 17-én az erkel színházban - hagyománytisztelő módon - erkel ferenc bánk bánjának előadásával kezdődik az operaház 93. évadja. a címszerepet a 60.születésnapját ünneplő simándi józsef énekli majd. az operaház 24-én népesedik be először, itt bartók három színpadi műve szolgál nyitányul.

a próbák szeptember 6-án indulnak, s már októberben két premiert láthatnak az operabarátok. 8-én és 10-én új betanulásban, kettős szereposztásban tűzik műsorra az erkel színházban a loheng-rint, 23-án és 24-én három egyfelvonásosból álló balettpremierek tapsolhat az operaház közönsége. minkusz petipa: árnyak tánca című kompozícióját a közismert, s az elmúlt évben is a társulatnál tevékenykedő szovjet művész naima baltacsejeva és abdurahman kumisznyikov tanítja be, hindemith „kammermusic op.18,, című kompozícióját seregí lászló koreografálja, s az este harmadik egyfelvonása a népszerű etüdök, részben új szereposztásban töltendő bemutatója lesz.

/folyt.köv./

-1-

bb.1. / évadnyitás, ...folyt/fé

novemberben az operaházban vendégszerepel a szófiai nemzeti opera társulata, ugyanebben a hónapban az erkel színházban lamberto gardelli dirigálásával felújítják a rigolettót. december eseménye, hogy az erkel színházban egy előadásban belül újítják fel ravel bolero-ját, és richard strauss szimfónikus költeményére a don juanra írt balettet - mindkét koreográfia fodor antal nevéhez fűződik. január eseménye, hogy a 70.születésnapját ünneplő ferencsik jános tanítja be és dirigálja az operaház figaró házassága előadását. márciusban kerül színre az erkel színházban csajkovszkij pikk dámája, áprilisban durkó zsolt mőzesének ősbemutatóján új magyar operát köszönhetnek a zenebarátok. a bemutatók sorozatát seregi lászló bernstein zenéjére komponált egész estét betöltő alettje zárja.

az operaház és az erkel színház 68 operát, s csaknem 30 táncművet szerepeltet repertoárjában, ezen kívül vendéjjátékokat is láthat a két dalszínház közönsége. október első napjaiban a cseh kulturális napok budapesti eseménysorozatán három estén az operaházban lép fel a prágai nemzeti színház operatársulata. műsorukon a cseh operairodalom legnagyobb alkotói és alkotásai - smetana az eladott menyasszony, janacek katja kabanova és dvorák ruszalka című operája - szerepelnek.

máris bizonyos, hogy az operaház minden bérletes előadása telt ház előtt kerül sorra, s csaknem ugyanez a helyzet az erkel színházban is. a szervezési osztálytól kapott információ szerint eddig több mint 50 ezer felnőtt és ifjúsági bérlet talált gazdára, s hozzászámolva a szeptemberben árusítandó 7000 főiskolai bérletet összesen több mint 2000-rel több bérlettelajdonos látogatja majd az előadásokat. a bérletek népszerűségének növekedése érthető is, hiszen valamennyi bérletszéria előadásain a legjobb, legismertebb hazai énekművészek mellett világ és európai hírvendégművészek is közönség elé állnak. csupán néhány példa: puccini bohéméletében pedro lavirgen, a siegfriedben berit lindholm, az anyeginben vlagyimir atlantov, a borisz godunovban jevgenyij nyesztyerenkó szerepel, ezen kívül - s ismét csak jelzésként - karl ridderbusch, aurea gomez, seta del grande, bonaldo giaiotti, kónya sándor, nadine denize és josé carreras lép fel budapesten./mti/

.-.

-2-

bb.2. a kárpát-medence legnagyobb vaskori települését tárják fel a mecsekben

vid-/kz/fé -cz

1976.augusztus 26.

a pécsről nyugatra emelkedő jakabhegyen - 600 méter magasságban megkezdődött a kárpát-medence legnagyobb kiterjedésű vaskori településének feltárása. kiemelt tudományos feladat ez: magyarország egyik legfontosabb őskori ásatása indult meg a mecsekben. az időszámításunk előtti 7-8. században a halstatti kulturához tartozó népcsoport hatalmas földvárat épített a jakabhegy tetején, amely évszázadokig fennmaradt. a maga korában jelentős hegyi város a mai pécs legrégebb ismert elődjének tekinthető.

maráz borbála régész, a pécsi janus pannonius muzeum osztályvezetője irányítja a nagyszabású ásatást, amelynek teljes befejezéséhez mintegy husz esztendő szükséges, azaz a munka átnyulik a következő évezredbe. roppant méretekről van szó. a nagy földvár 800-900 méter hosszú és 500 méter széles, a hozzácsatlakozó fellegvár pedig 400-500 méter hosszú és 200-300 méter széles. együttvéve mintegy félmillió négyzetméternyi területet foglal el a vaskori település. itt élt a törzsi arisztokrácia, a papok, a katonák, a kereskedők és a kézművesek, valamint a szolgálók, s a hegy lábánál levő apró földműves településeken lakott és dolgozott a nép, amely eltartotta a várbelieket.

a földvár mellett nagy kiterjedésű temető húzódik. a várba vezető fő utvonal mentén jobbra és balra 300-350 halomsir sorakozik, mintegy két kilométer hosszúságban követik a hegygerinc vonulását. ezekben a napokban történt meg az első sir feltárása. a kör alakú - tizenkét méter átmérőjű - földhalom közepén egy természetből rakott sirkamrát találtak, benne az elhamvasztott tetem maradványait, valamint különféle használati tárgyakat. a jelek arra vallanak, hogy a halomsirt még az őskorban kirabolták és a legértékesebb tárgyakat elhurcolták.

a középkor folyamán - egész pontosan 1225-ben - egy kolostort építettek a jakabhegyen, mégpedig a vaskori földvár kellős közepén. kárpáti gábor régésznek, a janus pannonius muzeum munkatársának vezetésével feltárják a hárommegyed évezredes egyházi műemléket is. a pálos rendi kolostor és templom a török hódoltság idején pusztulásnak indult, a xviii.században rövid ideig újra működött, azt követően azonban végleg megszűnt. a középkori falak nagy része megmaradt. most megkezdődött a rom épületkomplexum teljes régészeti feltárása, ami évekig tart, azután részlegesen helyreállítják a kolostort és a templomot.

/folyt.köv./

-3-

bb.2. / a kárpát-medence ...folyt/fé

a jakabhegyen kezdődött régészeti munka - a tudományos kutatás és megismerés mellett - azt a célt szolgálja, hogy hozzáférhetővé tegyék az érdeklődők számára a vaskori földvárát és a középkori kolostrot. a mecseki intézőbizottság és a pécsi idegenforgalmi hivatal számottevő anyagi támogatást nyújtott az ésatásokhoz. a terv szerint a mecsek egyik legjelentősebb kirándulóközpontját alakítják ki a 602 méter magas hegy tetején./mti/

--

bb.3. másodsor virágzik a gesztenye és az akác a balaton környékén

vid-/kz/fé -cz

1976.augusztus 26.

a balaton vidékén, a nyári aszályt követő esőzés ujjaélesztette a természetet. balatonfüreden, a tamás-hegy oldalában, ahol korábban az árvalányhaj is napok alatt elszáradt, most újból szirmot bontanak a mezei virágok. a balatonfüredi pedagógus üdülő közelében sokan csodálják meg ezekben a napokban az újból virágzó gesztenyét.

a balaton partnál jóval hűvösebb éghajlatu bakony vidékén is tapasztalni „tavaszi„ jelenségeket: városlód közelében a 8-as ut mentén ismét kibontotta szirmait az akác./mti/

--

bb.4. terítők beregből - mintáit le is másolhatják a látogatók

vid-/kz/fé -cz

1976.augusztus 26.

minden bizonnyal országosan is egyedülálló szolgáltatást nyújt látogatói számára a vásárosnaményi beregi muzeum. a közművelődési intézmény megfelelő épület hiányában nem tudja teljeségében kiállítani a birtokában lévő igen gazdag textiliagyűjteményét. a közeli napokban azonban száz négyzetméteres raktárhelyiséggel bővült a muzeum és itt, bárcsak kis csoportoknak, de az egész gyűjteményt be tudják mutatni. a látogatók nemcsak megtekinthetik, hanem külön kívánságra szakértői segítséggel le is másolhatják a világhírű beregi keresztzemes himzések és szöttesek mintáit./mti/

--

-4-

bb.5. új szennyvíztisztító épül balatonfüreden

vid-/kz/fé -cz

1976.augusztus 26.

balatonfüreden, a hajógyár közelében, közvetlenül a tó partján új szennyvíztisztító építését kezdték meg. a korábban épült szennyvíztisztító telep a tisztítás két fokozatára - technológiai és biológiai tisztításra - alkalmas. az új kémiai tisztító három fokozatu lesz, s ez a nitrát és a foszfát kiválasztására is alkalmas lesz. ezek az anyagok okozzák ugyanis a legtöbb gondot a tó hinárosodásában, feltöltődésében.

a mintegy 25 millió forintos költséggel épülő kémiai szennyvíztisztító naponta 600 köbméter szennyvíz tisztításra lesz alkalmas./mti/

--

bb.6. művészklub alakult tatabányán

vid-/kz/fé -cz

1976.augusztus 26.

a városi tanács és a szénbányák szakszervezeti bizottságának támogatásával művészklub nyílt tatabányán. a bányászvárosban élő, dolgozó képzőművészek, vers- és prózamondók, zeneművészek, táncosok, költők, kritikusok, prózairók és fotósok lettek tagjai az új klubnak. a kezdeményezésnek az a célja, hogy megteremtsék a különböző művészeti ágakban tevékenykedők szorosabb együttműködésének a lehetőségét. szervezett keretek között gondoskodnak a klubtagok szakmai-politikai továbbképzéséről, fórumot teremtenek találkozásokra, eszmecserékre. az új klub sajtós eszközeivel segíti a város közművelődését is, mindenekelött a bányászok, a munkások és a művészek közötti kapcsolat erősítését szorgalmazzák./mti/

--

bb.7. közös tudományos munka csehszlovákiai, lengyel és szovjet kutatókkal - együttműködési megállapodásokat kötött a műszaki kémiai kutató intézet

vid-/kz/fé -cz

1976.augusztus 26.

a magyar tudományos akadémia műszaki kémiai kutató intézete egyre szélesedő nemzetközi kapcsolatokkal teszi még hatékonyabbá tudományos munkáját. /folyt.köv./

0

-5-

bb.7./ közös tudományos ...folyt/fé

öt évre szóló együttműködési megállapodást kötött a csehszlovák tudományos akadémia „műszaki kémia elméleti alapjai, nevé kutató intézettel. ennek alapján a jövőben együtt elemzik azon kémiai folyamatokat, amelyekben a különböző halmazállapotú vegyületek lépnek reakcióba egymással. ez a közös tevékenység meggyorsíthatja a környezetvédelemben szükséges új hatékony eljárások kidolgozását, főleg a mérgező gázok folyadékban történő ártalmatlanítását. ugyancsak ötéves kutatási programban egyezett meg az intézet a lengyel wroclawi műszaki egyetem „vegypari műveletek és gépek „elnevezésű kutató intézetével. a tervek szerint együtt keresik majd azokat a szilárd katalizátorokat, amelyek a különböző halmazállapotú vegyületek reakcióját gyorsítják.

a lengyel és csehszlovákiai intézet mellett tudományos kapcsolatot kerestek a bjelorusz tudományos akadémia minszk-i hő és anyagátadási intézetével, valamint a szovjet tudományos akadémia szibériai tagozatának novoszibirszki katalizis intézetével. a tervek szerint mindkét szovjet társintézettel kicserélik tudományos tapasztalataikat./mti/

--

bb.8. természettudományi ismeretek - kiegészítő kötetben

i km/gg/pr/fé -cz

1976.augusztus 26.

keveset tudtak még 1968-ban a holdközvetekben előforduló fő elemek százalékos összetételéről, s a nap energia felépítéséről is jóval szerényebb ismeretek álltak rendelkezésre, mint ma. hét éve jelent meg a hatkötetes természettudományi lexikon utolsó kötete, s azóta rohamléptekben fejlődtek a természettudományok. ezért vált szükségessé egy hetedik, kiegészítő kötet kiadása, amely ismét korszerű szintre emelte és kibővítette a lexikon anyagát. a könyv a napokban került a könyvesboltokba.

a természettudományi lexikon hetedik kötetének szerkesztői az alaplát által nyújtott információkat kibővítették és kiegészítették. részletesen foglalkoznak az utóbbi időben gyorsan fejlődő tudományágakkal, így például a molekuláris biológiával, a számítástechnikával, a felső légkör fizikáját tanulmányozó aeronomiával, a részecske-fizika legújabb eredményeivel és az alacsony hőmérsékletek fizikájával. a kötetbe új földtörténeti táblázat került és szó esik a földtudományok legújabb eredményeiről. a csillagászat foglalkozó címszavak vázolják az új világmodelleket. a szerkesztők külön jelzéssel látták el azokat a cikkeket, amelyek az alaplátban is szerepelnek, és a kiegészítő kötetben csak az újabb információkat közlik./mti/

--
-6-

bb.9. felkészült a tanért az új tanévre - az idén először: valamennyi általános iskola rendelkezik a 113 alapvető tanszerrel

i dg/gk/pr/fé -cz

1976.augusztus 26.

az elmúlt három és fél évben az általános iskolák mintegy 425 millió forint értékű alapvető taneszközzel gazdagodtak, minimálisra csökkent - az 1972-es oktatáspolitikai párthatározatnak megfelelően - az iskolák felszerelésbeli egyenlőtlensége. az oktatásügy történetében példa nélküli fejlődésben döntő része volt a központi keretből erre a célra évenként adott 60 millió forintnak. hasonló nagyságu összeggel járultak hozzá az iskolák felszereléséhez a megyei tanácsok és sok tízezer forintot fordítottak erre a célra saját költségvetésükből maguk az intézmények is. az eredmény: az idén először, a szeptemberi tanévkezdéskor minden általános iskola rendelkezik az oktatási miniszter által kiadott i. számú alapvető tanszerjegyzék 113 eszközével. gyakorlatilag minden általános iskolának megvan a többi között a saját televíziója, rádiója, diavetítője, magnetofonja, lemezjátszója. ötven-száz képből álló diaposzitiv-sorozatok segítik egyebek mellett a földrajz, a történelem, az élővilág, az olvasás, a környezetismeret; hangszalagok pedig az irodalom és az orosz nyelv tanítását.

az ugynevezett ii-es számú jegyzék 147 féle eszközenek is több mint a fele az iskolákban van, 48 és fél millió forint értékűt pedig az év végéig folyamatosan szállít a tanért. az országos tanszergyártó és értékesítő vállalat kész arra, hogy az iskolák igényeit legkésőbb a jövő év végéig kielégítse.

a vállalat az idei évre a tavalyinál 27 millióval több, összesen 117 millió forint értékű taneszköz gyártását és a tavalyinál 50 millióval több, 690 millió forint értékű taneszköz és butorforgalmazását tervezte. félévi eredményeik alapján a tervezet minden valószínűség szerint teljesíteni tudják: a legfrissebb adatok szerint addig az oktatási intézményeknek 170 millió forint értékű taneszközt és ennél valamivel nagyobb értékű iskolabútor szállítottak. figyelemre méltó, hogy az iskoláknak hatféle különböző iskolapadot és tanulóasztalt, ugyancsak hatféle falitáblát és hétféle tantermi széket tudnak ajánlani. az idén nincs és nem lesz hiány különböző irodalmi, szertári és könyvtári szekrényekből, az óvodások „maci, „valamint a napköziotthonosok „kamasz, „butorgarnitúrájából és az audovizuális tanári asztal hiánya miatt sem marad el egy iskolában sem a tanítás.

/folyt.köv./

-7-

bb.9. / felkészült ...folyt/fé

bőséges készlet áll rendelkezésre sportszerből és testnevelési felszerelésből. az elkövetkező hetekben-hónapokban számos új taneszközt és berendezést hoz forgalomba a tanért. először kínál a vállalat az óvodásokhoz méretezett tornaszereket, ugrószekrényt, tornapadot és tornakarikát. nem lesz hiány a keresett képnyműből sem. felkészült a vállalat az általános iskolai matematikaoktatás kiterjesztésére, van elég a nélkülözhetetlen színes rudak készletéből és a logikai játékból. ugyancsak új oktatási segédeszköz a családi életre nevelést szolgáló diasorozat és az általános iskolásoknak készült, a közúti közlekedés szabályait ismertető falikép-sorozat.

az intézmények zökkenőmentes ellátását segíti a vállalat 1-es számú debreceni gyáregysége, amely az idei első félévben termelt először folyamatosan és zökkenőmentesen, s termelési értéke megközelítette a 30 millió forintot. a tavasszal pécssett megnyitott taneszköz-bolttal hétre emelkedett a tanért saját boltjainak száma. s ezáltal a vállalat közelebb került - földrajzilag is - az iskolákhoz./mti/

o
--

-8-

bb.10. a termelőberendezések, tudományos műszerek kihasználtsága - szeptembertől kneb vizsgálat

i/gy/gk/pr/ra cz

1976. augusztus 26.

a nemzeti vagyon tetemes részét kitevő termelő berendezések jobb kihasználására, a műszakszámok növelésére, s ezzel beruházások megtakarítására sürgetett további intézkedéseket az mszmp xi.kongresszusa. a feladat annál is időszerűbb, mivel népgazdaságunkban a iv.ötéves terv esztendeiben nagy összegeket fordítottak korszerű, értékes termelő gépek, berendezések vásárlására. a központi népi ellenőrzési bizottság a minisztertanács megbízásából már 1973-ban több iparágban megvizsgálta a munkagépek hasznosításának helyzetét, ez év szeptemberétől pedig átfogó elemző munkába kezdenek a gépi kapacitások kihasználtságának gyakorlatáról.

az eddig szerzett ismeretek rávilágítottak arra, hogy a gépek nem hasznosított menetidejének a könnyű- és építőiparban mintegy fele, a gépiparban pedig 80 százaléka munkarendből eredő kieső idő. ennek leglényegesebb tényezője a munkaerőhiány. emellett közrejátszik a rendelésihiány, a kellően át nem gondolt fejlesztés, szervezési hiányosság, anyag- és alkatrészhiány, továbbá a géphibákból adódó kényszerpihenő. a minisztertanács az akkori vizsgálat jelzései alapján hozott határozatában sürgette a vállalatoknál megévő belső tartalékok tervszerű feltárását. a most kezdődő vizsgálat kiterjed a határozat végrehajtásának elemzésére is. a népi ellenőrök választ keresnek arra, hogy a iv.ötéves tervidőszakban a gépek, berendezések beszerzését megelőzően a vállalatok mennyiben vették figyelembe a megévő kapacitások jobb hasznosításában rejlő lehetőségeket. figyeljük kiterjed a fejlődést gátló tényezők elemzésére és összegezésére is. áttekintik, hogy milyen intézkedéseket terveznek vállalataink az v.ötéves tervidőszakban ezen a téren.

öt évvel ezelőtt a kormány tudománypolitikai bizottságának fölkérésére végeztek vizsgálatot a kneb munkatársai: a kutató intézetek és intézmények hogyan gazdálkodnak nagy értékű műszereikkel, és kutatási berendezéseikkel. most a fővárosra és kilenc megyére kiterjedő felmérésnek része lesz a tudományt szolgáló eszközökkel való gazdálkodás vizsgálata is. kedvezőtlen tapasztalatok ezen a téren is akadnak. az utóbbi esztendőben csak elvétve lehetett találkozni például nagy értékű műszerek több intézet által történő, ésszerűbb kihasználását célzó kezdeményezéssel. az új berendezések használatba vételét gyakran a szükséges ismeretek hiánya hosszabbítja meg. az előző felmérés tapasztalatai nyomán a minisztériumok és főhatóságok intézményeiket utasításban, körlevélben hívták fel a műszerek beszerzési rendjének és azok nyilvántartásának szabályozására. az elkövetkező hónapokban az ellenőrök azt is értékelik, hogy a rendelkezések végrehajtása mennyiben felel meg az előírásoknak, illetve a követelményeknek. tájékozódásuk során figyelmet fordítanak a műszerállomány alakulására, a beszerzések előkészítésére, a vásárlások megalapozottságára és a lebonyolítás gyakorlatára. megismerkednek az intézményeken belül kialakított ösztönzési rendszerekkel, illetve felméri ezek hatását a műszerek jobb, több célú hasznosítására./mti

--

7.30/ra

16 920

-9-

bb.11. a kormányhatározat nyomán : a nagyüzemek felkarolták az állattartó kistermelőket

i/jf/gk/ie/ra cz

1976. augusztus 26.

a kistermelők támogatására hozott kormányhatározat nyomán az állatforgalmi és husipari tröszt új, a jelek szerint igen eredményes és a gazdák által kedvezően fogadott szerződési rendszert alakított ki. ennek - mint ismertetes - az a lényege, hogy az állattartó háztáji és kisegítő gazdaságok felkarolására vállalkozó környékbeli mezőgazdasági nagyüzemekkel és más szervezetekkel kötnek a felvásárló vállalatok együttműködési szerződést. ily módon a kistermelőkhöz a szó szoros értelmében legközelebb elvő mezőgazdasági nagyüzemi termelő bázis hangolja össze a község kistermelőinek tevékenységét, igen hatékonyan koordinálja a háztáji hizlalást, és végső soron részt vesz a lakosság ellátásában fontos szerepet játszó kisüzemi hustermelés szervezésében is.

az állatforgalmi és husipari tröszt illetékesei szerint a nagyüzemekkel kötött együttműködési szerződések meghozták a várt sikert. a kistermelői sertéskinálat több mint 80 százaléka ebből az akcióból származik majd. mintegy 1.5 millió sertést hizlalnak meg a gazdák úgy, hogy a nagyüzem hatékonyan támogatja őket. egyebek között takarmányt és szállítóeszközt biztosítanak nekik, előjegyzik a vágóhidon az átadás idejét, megállapodnak a szállítás rendjében és szaktanácsadásban részesítik a velük szoros gazdasági kapcsolatban lévő kistermelő partnereket. azok a háztáji vagy kisegítő-gazdasági termelők, akik nem vesznek részt az új szerződéses rendszerben - például azért, mert a helyi tsz valamilyen oknál fogva nem tud vállalkozni a széles körű támogatásra. - a réggivel azonos szerződést köthettek az állatforgalmi és husipari vállalatokkal: ebben az esetben tehát nem mezőgazdasági nagyüzem, hanem továbbra is a husipar maradt közvetlen partnerük.

a tapasztalatok szerint a szerződést kötött nagyüzemek több mint fele már igen jól látja el új teendőit. szemléletük alapvetően megváltozott: nemcsak a kistermelői állatkinálat átvételét tartják fontosnak, hanem tevékenyen részt vesznek a háztáji termelésben is.

a kedvezően megváltozott helyzet egyik jele - ez a mezőgazdászoknak igen sokat mond - hogy az egy évvel ezelőtti - valószínűleg éppen a háztáji termelők magára maradása és kisebb mértékben az értékesítési biztonság hiánya miatt - 60 ezerrel csökkent kocaállomány idén nyáron „visszaállt”, s szaporulata nagyobb hustermelést tesz majd lehetővé. ily módon végső soron a felvásárlási lehetőségek is kiszélesednek majd./mti/

7.40/ra

-10-

bb.12. új típusú mentőkészülék - panoráma álarcok - biztonságosabb, korszerűbb készülékek a bányamentőknek

vid/kz/ra la

1976. augusztus 26.

1976-80 között korszerűsítik, kiegészítik valamennyi bányamentő állomás felszerelését. az új beruházásokkal jelentősen növelik a magyar szénbányászati trösztökhöz tartozó mentőállomások üttöképességét. megkezdtek a mentők felszerelését új típusú, ndk és nszk gyártmányú készülékekkel. a bányák kiterjedésével ugyanis a bányamezőket egyre hosszabb utvonalon lehet csak megközelíteni. a jelenleg kétórás készülékek használati ideje nem mindig elegendő a veszélyes helyek megközelítéséhez, a munkák elvégzéséhez és a visszatéréshez. ezért térnek át folyamatosan az olyan készülékek használatára, amely 4 órára biztosítanak oxigént a mentésben résztvevőknek. a dorogi, a tatabányai, a borsodi és a mecseki szénbányák mentői már megkapták az első ilyen külföldi gyártmányú készülékeket. 1980-ig több millió forintos költséggel ezret vásárolta a szénbányászati tröszt, s ezekkel lecserélik az összes kétórás mentőkészülékeket.

a bányamentők védelme érdekében ugyancsak áttérnek az úgynevezett szájcutorák helyett a szemet és az arcot is jól védő panoráma-álarcok használatára. kutatásokat, kísérleteket folytatnak a legmegfelelőbb láng- és hőálló ruhák beszerzésére. a korábbinál modernebb, nagyobb belső terü- és jól felszerelt riadókokcsikkal is ellátják a mentőállomásokat./mti/

bb.15. bébiételek nyiregyházáról

vid/kz/r cz

1976. augusztus 26.

a hazai kereskedelemben jelentkező egyre nagyobb igény kielégítésére a nyiregyházi konzervgyár is készít főzelék- és gyümölcs alapanyagú bébiételek konzerveket. a korábban gazdaságtalanul működő pektin üzemet alakították át e célra zöldeborsó, tejeszöldbab, sárgarépa, és tejessárgarépa mellett a közeli hetekben megkezdik a gyümölcs bébikonzervek gyártását is. a nyiregyházi üzem az idén 60 vagon főzelék és 120 vagon gyümölcskonzervet készít csecsemők részére./mti/

7.45/ra

-11-

bb.13. megkezdődtek a szegedi új tiszai-híd építésének előmunkálatai

vid/kz/r cz

1976. augusztus 26.

az ötödik ötéves tervidőszakban szegeden új közúti tiszai-híd épül. a belvárost övező nagygyűrűt köti majd össze az újszegedi odessza körúttal. a hidépítés előmunkálatai megkezdődtek az újszegedi oldalon.

tereprendezés után szilárd burkolattal látták el, kibetonozták azt a területet, amelyre egy speciális, nagy teljesítményű, új olasz gyártmányú cölöpfuró, valamint az azt kiszolgáló betonkeverő, nyomószivattyú és egyéb berendezés kerül.

a berendezések már a helyszínen vannak és rövidesen üzembe helyezik a teljes gépcsoportot. először az újszegedi tiszai parton alapoznak meg vele két ártéri pillért. amikor az alapozás elkészül, a cölöpcsoportok tetejére vasbeton fejgerendákat tesznek és azokra épülnek majd a pillérek.

a nagyarányú munkáknál a tiszai-gát részsűjét egy kisebb szakaszon megbontják. ezért árvédelmi biztonsági célból Larsen-fallal támasztják meg a töltést. már dolgozik egy cölöpverő daru, amely a gátba építi be a vízzáró acélfalat. /mti/

--

bb.14. vasúti bisztró- és büfékocsik készülnek dunakeszin

vid/gö/mné/kz/ra cz

1976. augusztus 26.

hamarosan befejeződik a dunakeszi MÁV járműjavító üzem rekonstrukciója. a többszáz millió forintos beruházásból már elkészült az új konyha és étterem, a 900 személyes „fekete-fehér”, öltöző, a 200 férőhelyes munkásszállás, egy óvoda és az ipari tanulóknak kollégiuma. most épülnek az új tanműhelyek és az oktatási termek, amikkel a jövő szakmunkásainak képzését könnyítik meg. jelentősen javulnak a munkakörülmények a hamarosan elkészülő 17.000 négyzetméter alapterületű üzemcsarnok átadása után, amelyben a vasúti kocsik alvázat és futóműveit javítják, szerelik az ediginél sokkal korszerűbb módszerekkel.

az alapításának 50. évfordulóját ünneplő üzemben az idén 79 új vasúti személykocsi, köztük 9 bisztró- és büfékocsi készül, a jövőre pedig 30 bisztró- és 10 büfékocsi építésével javítják a dunakesziek a vasúton utazók kényelmét. /mti/

--

7.55/ra

-12-

bb.16. dolomitliszt exportra

vid/gö/mné/kz/ra cz

1976. augusztus 26.

korszerű berendezések és módszerek alkalmazásával növelik a termelést a pilisvörösvári dolomit bányában. az idén mintegy 500.000 tonna anyagot termelnek ki, amelyből dolomitlisztet örlölnek. ebből 37.000 tonnát szállítanak az ndk-ba és lengyelországba. a dolomitbányászat egyik melléktermékéből készül az edénmosogatást megkönnyítő superdol és a fürdőkádak tisztítására kiválóan alkalmas hyperdol. a pilisvörösvári csomagolóüzem korszerűsítésével most már a korábbinál lényegesen több, évente mintegy 2 millió flakont töltenek meg ezekkel a tisztítószerekkel. /mti/

--

bb.17. hófehér mészhidrát - 350 millió forintos beruházás a dorogi mészműben

vid/kz/ra la

1976. augusztus 26.

ebben a tervidőszakban 350 millió forintos beruházással növelik a dorogi mészmű teljesítőképességét. többek között két új aknakemencét építenek. a korszerű kemencék üzembe helyezése után a jelenlegi évi 47.000 - 48.000 tonna helyett 110.000 tonna égett meszet gyártanak majd a dorogi üzemben. új törő- és osztályozó művel, s egyéb más ipari berendezésekkel egészítik ki a gyár kőbányáját. a kőbányai beruházásokkal olyan mértékben növelik a termelést, hogy a mészmű kiszolgálásán kívül évente még 60.000 - 80.000 tonna követ szállíthatnak más üzemeknek.

a beruházás során új mészhidrátüzemet is építenek. a hidrát a „közönséges”, mésznél jóval értékesebb, vegyileg tisztább és számos iparág hasznosítja. alapanyagként alkalmazza például a gyógyszer és a vegyipar, a hőerművekben pedig a víz lágyításánál drága import szódát pótolnak vele. újabban a lakosság is vásárolhatja a különleges anyagot. a porrá öltött hidrátot ugyanis a hagyományos mésznél könnyebben kezelhetik a falak festésekor és a színe is sokkal fehérebb. az új dorogi üzemben évenként negyvenezer tonna hófehér mészhidrátot gyártanak majd.

/folyt.köv./

8.05/ra

-13-

bb.17./ hófehér... folyt./ra

a 350 millió forint értékű új ipari létesítmény tervezésénél messzemenően figyelembe vették a környezetvédelmi szempontokat. az új aknakemencéknél megelőzik a zajgócok kialakulását, a régi-eknél pedig szigetelő anyagok beépítésével csökkentik a zajszintet. a kőosztályozót olyan épületben helyezik el, amely kizárja a porszennyeződést. a zárt szalagrendszerek építésével elejét veszik a porzásnak a kemencék környékén is.

a kőbánya rekonstrukcióját és az új kemencék építését 1980-ban fejezik be, az új hidrátüzemben a következő tervidőszak elején kezdik meg a termelést./mti/

-.-

bb.18. puja frigyes fogadta az izlandi külügyminisztert

t/me/zsu/ra hgy

1976. augusztus 26.

puja frigyes külügyminiszter csütörtökön hivatalában fogadta einar agustsson-t, az izlandi köztársaság külügyminiszterét, aki hivatalos látogatásra érkezett hazánkba./mti/

-.-

bb.19. megkezdték a csengeri szamos-híd acélszerkezetének beemelését

vid/ká/ra hgy

1976. augusztus 26.

befejező szakaszához érkezett a 49-es számú főútvonal rekonstrukciója során a csengert és szamosbecset összekötő új szamos híd építése. csütörtökön a hidépítő vállalat munkáskollektívája megkezdte a híd 11 darabból álló - s a parton előre összeszerelt - összesen 400 tonna súlyú acélszerkezetének beemelését. az egy hétig tartó munkában, csörlővel emelik be eredeti helyére a híd meder feletti részét. ezt követően nekilátnak az előregyártott pályatábla fektetésének a már álló szerkezetre. ebből, a leendő út alapját képező szerkezetből 110-et helyeznek el az építők.

várható, hogy a tervezett ütemek megfelelően az építők 1976. december 31-re átadják rendeltetésének az új közúti létesítményt. elkészültével tehermentesíti majd a csengeri, az 1970-es szamos-közi árvízkor jelentékeny sérüléseket szenvedett, s ma is csökkentett teherbírással működő régi szamos hidat./mti/

-.-

10.45/ra

-14-

bb.20. új szakmunkástanuló kollégium szombathelyen

vid/ká/ra hgy

1976. augusztus 26.

háromszáz személyes szakmunkástanuló kollégium készült el szombathelyen. a négyzetes, korszerű intézmény a diákváros perint patak mentén kialakuló kollégiumi negyedében, a tanárképző főiskolások és a középiskolások otthonának szomszédságában áll. építésénél, szerelésénél sokat dolgoztak a leendő lakók, a különböző szakmákra készülő tanulók.

a létesítményt szeptember 6-án veszik birtokukba a 36féle szakmát tanuló vas megyei vidéki szakmunkástanulók./mti/

-.-

bb.21. rendszeres műszaki-tudományos információcsere - tanácskoznak a kgst tagországok szövetkezeti szervei

t/ol/tm/ra hgy

1976. augusztus 26.

a kgst tagországok központi szövetkezeti szövetségei és tanácsai most első ízben tartják hazánkban tudományos-műszaki információcserevel foglalkozó munkacsoportjuk tanácskozását. a három napra tervezett tárgyalás-sorozat bolgár, csehszlovák, lengyel, ndk-beli szovjet és magyar delegációk részvételével csütörtökön kezdődött meg az okisz szabadság-hegyi üdülőjében.

a delegációk - így a magyar küldöttség is - az érintett országokban tevékenykedő valamennyi szövetkezeti ágazatot képviselik. a szövetkezeti mozgalmak között eddig is voltak információs kapcsolatok, de ezek folyamatos rendszeressége most teremtdik meg. ezt szükségessé teszi a kgst országok szövetkezeti szerveinek már összehangolt, 1976-80. évi terveinek sikeres megvalósítása, amelyek magukban foglalják az egyes ágazatok és termelési ágak közös tervezését, amit a tudományos prognosztika alapján az 1990-ig terjedő hosszútávú gazdasági modell kidolgozása követ.

jól halad a tagországok szövetkezeti szervei közötti együttműködés fejlesztésére irányuló program megvalósítása: sikeresen teljesítették az 1971-75. évi hosszútávú árucseré egyezményeket. és az 1976-80-as évekre szóló megállapodásokat a korábbinál lényegesen magasabb előirányzatok jellemzik. bővül a határmenti terület árucseréforgalma, s munkálatok folynak a három oldalú külkereskedelmi ügyletek lebonyolítása terén.

/folyt.köv./

10.55/ra

-15-

bb.21. / rendszeres ... folyt./ra

a kgst tagországok szövetkezeti szerveinek külkereskedelmi, műszaki-tudomány és egyéb irányú együttműködése lehetővé tette, hogy az érintett országokban a gyakorlatban hasznosítsák az egyes szövetkezeti szövetségek legújabb technikai és technológiai vívmányait.

a kgst integrációs programjának megvalósításában való szövetkezeti részvétel kiszélesítésére életre hívott hét munkacsoport egyikének, a tudományos-műszaki információ-csere munkacsoportnak témafelelőse a három magyar szövetkezeti ágazatot képviselő országos szövetkezeti tanács lett. a most megkezdődött tanácskozáson - amelyet bartolák mihálynak, a szövetség elnökhelyettesének üdvözlő szavai vezettek be, az érintett országok delegációi együttesen munkálkodnak az ez évi feladat: a kölcsönös információcsere tartalmának, legmegfelelőbb formáinak és a feladatok határidejének egységesítésén./mti/

-.-

bb.22. az ipari vízkorlátozás is megszűnt sopronban

vid/ká/ra hgy

1976. augusztus 26.

sopronban csütörtökön nulla órától az ipari üzemek részére is feloldották a másodfokú vízkorlátozási tilalmat. a lakossági korlátozásokat már korábban feloldották. a városban az elsőfokú tilalmat április elsején, a másodfokú pedig június 2-án rendelték el.

a feloldást az tette lehetővé, hogy a lakosság és az üzemek is takarékoskodtak a vízzel, emellett részlegesen üzembe helyezték a kőhida-ii.vízművet. az új vízmű négy kutja naponta 1500 köbméter vizet ad a városnak. a víz nyolc kilométeres távvezeteken át érkezik sopronba - a fertő-tó közelében lévő víznyerő helyről. még az idei őszön további 12 kutat kapcsolnak be a hálózatba, s így a kőhida-ii.vízmű naponta 5 ezer köbméter vizet szolgáltat majd./mti/

-.-

11.00/ra

-16-

Tó HST

bb.23. koszorúzás a magyar hősök emlékművénél

t/me/tm/r hgy

1976. augusztus 26.

einar agustsson, az izlandi köztársaság budapesten tartózkodó külügyminisztere csütörtökön a hősök terén megkoszorúztatta a magyar hősök emlékművét. az ünnepélyes tiszteletadásnál jelen volt nagy jános külügyminiszterhelyettes, kelemen lajos, a fővárosi tanács elnökhelyettese, bíró károly, alezredes, a budapesti helyőrség helyettes parancsnoka. megjelent hannes jonsson, az izlandi köztársaság budapestre is akkreditált nagykövete.

ezután a vár nevezetességeivel ismerkedett izland külügyminisztere./mti

-.-

bb.24. halálos balesetek

zsu/ra hgy

1976. augusztus 26.

miskolcon, egy villamos megállóban tacsai imréné 82 éves nyugdíjas, helyi lakos figyelmetlenül a beálló villamos elé lépett, amely halálra gázolta.

ercsi község belterületén maros erika, 10 éves iskolai tanuló, kerékpárral az uttesten elesett, és olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt.

kisujszállás határában kovács páل 25 éves kőműves, ecsegfalvi lakos motorkerékpárjával szabálytalan előzés közben nekiütközött az előtte balra kanyarodó tehéngépkocsinak. a baleset következtében a motorkerékpár utasa, borus károly 17 éves kőműves, ecsegfalvi lakos a helyszínen meghalt. a motorkerékpár vezetőjét súlyos állapotban szállították kórházba.

borsod megyében, sajólad község határában tiltott helyen fürdött a sajóban szabó piroska 9 éves iskolai tanuló, és a vízbe fulladt.

az országos érc- és ásványbánya vállalat fehérvárcsurgói üzemében tömény károly 22 éves gépkezelő, helyi lakost villanyhegesztés közben halálos áramütés érte. a felelősség megállapítására vizsgálat indult./mti/

-.-

11.05/ra

-17-

Tó HST

bb.25. a magyar sebésztársaság kongresszusa debrecenben

vid/ká/ra hgy

1976. augusztus 26.

csütörtökön nyitották meg debrecenben az orvostudományi egyetemen a magyar sebésztársaság három napos kongresszusát. a tanácskozás központi témája a gyomor és béltraktus sebészetének újabb szempontjai és a belső elválasztású szervek sebészetének néhány időszerű kérdése. a három nap alatt 174 előadás hangzik el. két nagy kerekasztal konferencia is a programban szerepel. ahol a sebészet majdnem minden fontos kérdése megvitatásra kerül.
/mti/

--

bb.26. új gabonát őröl az ország legrégebb vizimalma

vid/ra ká

1976. augusztus 26.

idegenforgalmi látványossága mellett ma is rendeltetészerűen működik a balaton örvényesi partja közelében az ország legrégebb vizimalma. az aratás befejezése után, a közös termésből kapott gabonafejadagot, vagy a háztáji gazdaság termését a környékbeli tsz tagok ezekben a napokban szállítják a régi vizimalomba. az öreg ipari műemlékhöz való ragaszkodás azért is érthető, mert messze vidéken itt állítják elő a legfinomabb őrlésű réteslisztet, a malom naponta 4-5 mázsa termést őröl.

miközben a malom lapátjait megszakítás nélkül hajtja a balatonba folyó séd patak vize, a turistaforgalom is zavartalan. napjában gyakran 400-500-an kíváncsiak a korabeli oklevelek szerint 1211-es alapokon álló, s a mai formájában 1740-ben kialakított malomra. az idei nyáron már három vendégkönyv telt meg.

az értékes műemlék - épületet tatarozták és új tetőzetet is készítenek a velencei népgazdaság dolgozóinak./mti/

--

10.30/ra

-18-

bb.27. sajtótájékoztató az agromasexpo-n látható szovjet újdonságokról

t/sz/tm/ie/ra hgy

1976. augusztus 26.

csütörtökön a szovjet traktorexport külkereskedelmi egyesülésnek az agromasexpo, 76 nemzetközi kiállításon látható termékeiről, új export-cikkeiről tájékoztatta az újságírókat Dmitrij J. Levcsenko, a szovjetunió magyarországi kereskedelmi képviselője.

elmondta, hogy első alkalommal láthatja a magyar közönség a 300 lóerős K-701 típusú traktort, valamint egy új vontatott szkrépet, amelyet három köbméteres markolóval szereltek fel. kiállítják ezeken kívül a már ismert MTZ traktorokat, rizskom-bájnokat és más mezőgazdasági gépeket, valamint egy csatornatisztító berendezést és egy mobil műhelykocsit.

a traktorexport gépei jól ismertek Magyarországon. hazánkban jelenleg több mint 40.000 szovjet traktor üzemel, ez az ország traktorparkjának mintegy 40 százaléka. csak az utóbbi öt évben 25.000 traktort szállított Magyarországra a szovjet vállalat. kombájnparkunknak mintegy 85 százalékát teszik ki a szovjet gyártmányúak. ezeken kívül még 30 féle mezőgazdasági gépet vásárol külkereskedelmünk a traktorexporttól. az utóbbi időben a külkereskedelmi egyesülés mind több ut, csatorna- és gát-építésnél alkalmazható gépet is szállít.

a traktorexport ez évben ünnepli 15 éves fennállását. ez idő alatt az egyesülés árucseréforgalma több mint ötszörösére növekedett, s már a múlt évben meghaladta az egymilliárd rubelt. az elmúlt öt év alatt a szocialista országokba irányuló export, illetve import megkétszereződött. legnagyobb magyar partnerei a NIKEX, az Agrotroszt és a Komplex, amelyekkel tavaly 69 millió rubeles forgalmat bonyolított le, s ez az idén tovább nő./mti/

--

bb.28. gépesített talajerő-utánpótlás - saját kivitelezésű berendezésekkel

vid/ká/ra hgy

1976. augusztus 26.

évenként visszatérő gondot okoz a mezőgazdaságnak az óriási mennyiségű szerves trágya kiszállításának és kiszórásának a földekre. csupán Csongrád megyében 110.000 vagon talajerő-utánpótló anyagot kell megmozgatni. e munkákat megkönnyítő gépeket mutattak be csütörtökön a Csongrád megyei székfőnöki új élet tsz-ben a meghívott szakembereknek. a gazdaság gépműhelyében házilagosan készítették két olyan berendezést, amelyek egyszerűbbé teszik a szerves trágya kiszórását. az egyik berendezéssel meggyorsítható a rakodás. a nagyteljesítményű felhordó szerkezet 3 perc alatt mintegy 100 mázsa szerves trágyát ömleszt a szállító járművekre.

a másik gép alkalmas arra, hogy ifa gépkocsira szerelve egyetlen szétterítve szórja ki a talajerő-utánpótló anyagot./mti/

12.45/ra

-19-

bb.30. időjárásjelentés

ra hgy

1976. augusztus 26.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 26-án, csütörtökön 13.00 órakor:

mérsékelt meleg, nyári idő.

Középpontjával a balti-tenger térségében sekély ciklon örvénylik. hatására a skandináv-félszigeten és a szovjetunió európai területének északi részén változékony, jobbra erősen felhős az idő. többfelé esik az eső, helyenként záporok, zivatarok is keletkeznek. kontinensünk többi részén egyelőre a száritó hatású, leszálló légmozgások irányítják az időjárást. ezen a területeken általában általában kevés felhő, száraz, napos az idő. a hajnali órákban azonban többfelé párák a levegő, sőt helyenként átmeneti köd is képződik. a következő 36 órában az említett ciklon kissé délebbre kerül, de a kárpát-medence időjárásában még nem lesz lényeges változás.

hazánkban szerdán száraz, az évszaknak megfelelő hőmérsékletű idő volt. az ország nagy részén 7-12 órán át sütött a nap. a déli órákban ugyan néhány körzetben megnövekedett a gomolyfelhőzet, de eső sehol sem esett. a legmagasabb nappali hőmérséklet 23-27 fok között alakult. az éjszaka ismét hűvös volt. hajnalra általában 7-14 fokig hűlt le a levegő. a kora reggeli órákban többfelé alakult ki párák, néhány helyen köd is keletkezett. délelőtti országszerte napos idő volt. a zavartalan napsütés hatására 11 órára már 20-24 fokig melegedett fel a levegő.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 20,1 fok volt, a százéves átlagnál 0,2 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 24 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 mm, mérsékelt süllyed.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 20 fok volt.

várható időjárás péntek estig:

nappali gomolyfelhőképződés, elsősorban az északi ország-részben zápor, zivatar már lehet.

napközben megélénkülő délnyugati, nyugati szél. a hajnali órákban helyenként köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 8-13, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: 24-28 fok között.

/folyt.köv./

12.55/ra

-20-

bb.30./ időjárás ... folyt./ra

távolabbi kilátások kedd reggelig:

időnként kissé megnövekvő felhőzet, legfeljebb egy-két helyen esővel. legalacsonyabb hőmérséklet 10-14 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet: 22-26 fok között. jelentős mennyiségű / legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 20 százalékán várható.

a duna vízállása budapestnél: 278 cm, a víz hőmérséklete: 18.4 fok.

/mti/

1 hajnali

--

bb.29. dunántúli regionális szövetkezeti konferencia pécssett

vid/ká/ra hgy

1976. augusztus 26.

pécssett, a pollack mihály műszaki főiskola nagytermében regionális szövetkezeti konferencia kezdődött csütörtökön, a dunántúlon működő ipari és foglalkoztatási szövetkezetek több mint kétszáz vezetőjének részvételével. a szervezési és vezetési tudományos társaság baranya megyei szervezetének két napos rendezvényén a szövetkezetek jövőjéről, az egyesítések gyakorlati tapasztalatairól, a korszerű vezetési módszerekről, a xi. pártkongresszus és az v.öt éves terv szövetkezetekkel kapcsolatos célkitűzéseinek egységes értelmezéséről tanácskoznak, különös tekintettel a dunántúli sajátos problémáira. ilyenek a kis-települések nagy száma, az ezzel járó kereskedelmi-szolgáltatási igények alakulása, a foglalkoztatási gondok megoldása a régióban.

a szövetkezetek fejlesztésének és irányításának időszerű kérdéseivel foglalkozó bevezető előadást rév lajos, az okisz elnöke tartotta. a konferencia résztvevői ezután két, - ipari szövetkezeti és szövetkezet-kereskedelmi - szekcióban folytatták a munkát, amit végül plenáris ülésen értékelnek és ajánlást terjesztenek elő a tennivalókra./mti/

--

13.00/ra

Tóth

-21-

bb.31. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke augusztus 26-án 13 óráig:

ra se

1976. augusztus 26.

1. operaévad
 2. ásatás
 3. virágzás
 4. beregi muzeum
 5. szennyviktisztító
 6. művészklub
 7. együttműködés
 8. természettudományi lexikon
 9. tanszerellátás
 10. kneb-vizsgálat
 11. állattartó kistermelők
 12. bányamentőkészülékek
 13. új tiszta-híd
 14. büfékocsik
 15. bébiételek
 16. dolomitliszt-export
 17. mézshydrát
 18. agustsson pujánál
 19. szamos-híd
 20. szakmunkástanuló kollégium
 21. tudományos információcsere
 22. megszüntették a vízkorlátozást sopronban
 23. koszoruszás
 24. balesetek
 25. a sebésztársaság kongresszusa
 26. új gabona
 27. sajtótájékoztató
 28. talajerőutánpótlás
 29. szövetkezeti konferencia
 30. időjárás
 31. hírjegyzék
- /mti/

--

13.05/ra

-22-

bb.32. befejeződött szegeden a nemzetközi matematikai konferencia

vid/ká/r hgy

1976. augusztus 26.

szegeden csütörtökön véget ért a józsef attila tudományegyetem és a bolyai jános matematikai társulat által közösen rendezett négynapos nemzetközi matematikai konferencia. 14 ország: belgium, csehszlovákia, az egyesült államok, finnország, franciaország, india, japán, jugoszlávia, kanada, magyarország, a német demokratikus köztársaság, a német szövetségi köztársaság, románia és a szovjetunió. (kutatói cserélték ki tapasztalataikat. (tudományos)

a tanácskozáson 30 előadás hangzott el az algebrai struktúrákkal foglalkozó elmélet legújabb kutatási eredményeiről. az előadók hangsúlyozták, hogy a vizsgálatok tapasztalatai nem csak a matematika különböző ágaiban hasznosíthatók, de a gyakorlatlal közvetlen kapcsolatban álló egyéb tudományok területén is. a kutatási eredmények felhasználhatók az automata-elmélet és a számítógép elmélet továbbfejlesztésében./mti/

--

bb.33. új óvodák, iskolák fejér megyében

vid/ká/ra hgy

1976. augusztus 26.

fejér megye több községében kezdik új óvodáiban, illetve iskoláiban a tanévet. martonvásáron átadták rendeltetésének a tizenkét tantermes általános iskolát, s polgárdiban is felavatták a hat tantermes új létesítményt. baracskán szeptember 4-én avatják fel a hat tantermes általános iskolát. dumaujvárosban szeptember 6-án nyitják meg ünnepélyesen a papiripari szakmunkás-képző intézetet.

kápolnásnyéken csütörtökre elkészült a község új óvodája, amely száz apróságnak ad majd otthont. a gyermekintézményben négy csoportban oktatják, nevelik majd a kicsinyeket. a harommillió forintba kerülő létesítmény felépítéséhez negy-ezeröttszáz társadalmi munkaórával járult hozzá a nagyközség lakossága./mti/

--

13.15/ra

-23-

bb34. pirosodnak a szegedi paprikaültetvények

vid/ká/ra hgy

1976. augusztus 26.

Érik, pirosodik a szegedi tájkerületben a fűszerpaprika. 4.300 hektárt foglal el az idén a hagyományos növényi kultúra. a területnek csaknem a felén már iparszerűen termesztik a paprikát. a melegtalajú homokföldeken a háztáji gazdaságokban megkezdtek az előszedést. a korai áruért ugyanis többet kapnak a termelők. a szegedi feldolgozó vállalat az augusztus végéig átadott paprikáért mázsánként 100, utána pedig szeptember 10-ig 60 forint idényfelárat fizet. a fűszernövény, különösen az öntözött területeken fejlődött szépen és a szakemberek megítélése szerint a tavalyinál lényegesen jobb termést takaríthatnak be a gazdaságok.

a szegedi fűszerpaprikatermelési rendszerben új agrotechnikai eljárások és új fajták meghonosításával kísérleteznek. az idén nagy területen, félezer hektáron a hagyományos - sok kézi munkát igénylő - palántázás helyett magról vetették a fűszernövényt. sűrű állományt alakítottak ki, ami már magában is hozamnövekedést eredményez. géppel szedhető új fajták is vizsgáznak a tájkerületben. tucatnyi olyan fajtát próbálnak ki, amelyek termése egyszerre érik és így a háromszori kézi szedés helyett egyszeri gépi betakarítást alkalmazhatnak./mti/

-. -

bb.35. lombtalantják a napraforgót a nagyüzemi földeken - a hónap végén kezdődhet a betakarítás

vid/ká/ra hgy

1976. augusztus 26.

az idén már 7000 hektáron termesztik a bácsalmási állami gazdaságban kidolgozott technológiával a napraforgót. az ültetvényeken lombperzseléssel gyorsítják a mag érését, s készítik elő a táblákat a gépi betakarításhoz. a vegyszert helikopterrel szórják a növényre. hatására 4-5 nap alatt beérnek a tányérok. augusztus utolsó napjaiban kezdődhet a napraforgó betakarítása. az aszály ellenére a tervezettnek megfelelően alakulnak a hozamok a rendszer gazdaságaiban. a hozamnövelésnek egyébként további lehetősége van, az jelenlegi termésátlagok 2-3-szorosára növelhetők a technológia továbbfejlesztésével, új fajták elszaporításával. a gesztorgazdaságban, bácsalmáson az idén is számos hazai és külföldi fajta tulajdonságát, alkalmazkodóképességét tanulmányozzák. a bőtermő, nagy olajhozamu hibridek köztermesztésbe vonásával elsősorban a rendszereken belül területbővítés nélkül növelhetik a fontos növényi olajmag termelését. a bácsalmási állami gazdaságban az idén több mint száz vagon elit napraforgómagot dolgoznak fel a programvezérlésű gépeken a hazai mezőgazdaság számára./mti/

-. -

13.35/r

-24-

b.36. ifjuvezetők iv.országos találkozója vácotti

vid/gö/mmé/ká/ra cz

1976. augusztus 26.

a váci művelődési központban csütörtökön rendezett üléssel megkezdődött az ifjuvezetők iv.országos találkozója. a tanácskozáson hazánk 21.000 ifju vezetőjének képviselőjében 256 küldött vitatja meg az uttoróvezetők vi.konferenciájának és a kisz ix.kongresszusának irányelvei alapján végzett munkát, valamint a soron levő feladatokat.

az ülésen szücs istvánné, a magyar uttorók szövetségének főtitkára referátumában méltatta azt a segítséget, azokat az intézkedéseket, amelyekkel jelentősen javították az uttoró szövetség munkájának feltételeit. többek között felépült a zánkai uttoróváros, gyarapodott a járási, városi uttorótáborok száma. a kisz központi bizottságának határozata tartalmaz akció- és cselekvési egységet teremtett a kisz alapszervezetek és az uttoró csapatok kapcsolatában, az ifjuvezetők munkájában.

a küldöttek délután hat szekcióban folytatták munkájukat, a szekcióüléseken vitapartnerként pártmunkások, állami, társadalmi, gazdasági vezetők is részt vettek. megvitatták a kisz-uttoró kapcsolatokat, az ifjuvezetők feladatait a lakóterületen, képzésük helyzetét, az új uttoró tanév feladatait.

az országos találkozó keretében játékesztivált és ötletvásárt rendeznek, amelyen tapasztalatcsere céljából a megyék küldöttei szórakoztató, játékos foglalkozásokat mutatnak be. a küldöttek vácotti és visegrádon akadályversenyen vesznek részt. a találkozó záró ülését vasárnap tartják./mti/

-. -

13.45/ra

-25-

bb 37. a hazai idegenforgalom új központja lesz szolnok megye

vid/ká-ju -cz

1976. augusztus 26.

a következő másfél évtizedben a hazai idegenforgalom új központja lesz szolnok megye - közölték csütörtökön szolnokon a megyei tanács tervbizottságának ülésén, amelyen a megye kereskedelmi és idegenforgalmi hosszútávú programtervezetét vitatták meg. a turizmus legnagyobb fellendülése a kiskörei üdülőkörzetben várható, ahol megkezdődött a vendégfogadás előkészítése. tiszafüred tiz-tizenöt év múlva mintegy tízezer üdülővendég befogadására kész alkalmas. az üdülőkörzet centrumában már az ötéves tervidőszakban felépül egy száz személyes motel, 1985-ig pedig közületi és társasüdülők, hétvégi házak, kempingek sora létesül. tiszafüreden egyébként ifjúsági üdülőbázis is lesz mintegy 1400 személy részére épül szállás s nyolcszáz fiatal turista részére teremtenek sátoros és faházas elhelyezési lehetőséget. az üdülők kialakításával párhuzamosan önkiszolgáló éttermeket, bisztrókat építenek, kulturális és sportolási lehetőséget teremtenek.

szolnok megyében található hazánk termálvíz készletének mintegy tizenöt-husz százaléka. a gyógyfürdők intenzív fejlesztése ugyancsak szerepel a távlati tervben. 1980-ig szállodát építenek cserkeszőlőn és berekfürdőn, továbbá moteleket és kempingeket. a többi gyógyhatású fürdőhelyen a fizetővendég-ellátást szervezik meg és kempingeket nyitnak. szolnokon tervbe vették a tiszai szálló száz ágyas bővítését és gyógyszállóvá fejlesztését. a tervzet meghatározza az üdülőkörzetek kereskedelmi ellátásának programját is az egyre növekvő követelményeknek megfelelően. /mti/

--

bb 38. dr. maróthy lászló látogatása zala megyében

vid/ká-ju -cz

1976. augusztus 26.

dr. maróthy lászló, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kisz központi bizottságának első titkára 2 napos látogatást tett zala megyében. szerdán zalaegerszegen baranyai jános, a megyei pártbizottság titkára tájékoztatta a vendéget zala ipari üzemének, termelőszövetkezeteinek gazdasági eredményeiről, a megyei pártmunka tapasztalatairól. karvalits ferenc, a kisz zala megyei bizottságának első titkára az ifjúsági mozgalom helyi sikereiről számolt be beszélgetésen. dr. maróthy lászló a nap folyamán zalaegerszegi városnézésen vett részt.

/ folyt. köv./

14.30/ju

- 26 -

1520

bb 38. / dr. maróthy lászló ... folyt./-ju

csütörtökön nagykanizsával ismerkedett a kisz kb első titkára. megtekintette az egyesült izzó nagykanizsai gyárat és a város másik ismert üzemét, a kanizsa butorgyárat. a második napi program befejezéseként találkozott a szocialista brigádok vezetőivel. a találkozó keretében gál róbert, az mszmp nagykanizsai városi bizottságának első titkára tartott tájékoztatót a város szocialista brigádjainak életéről. /mti/

--

bb 39. 1980-ig 16 milliárd forint az egészségügy céljaira - országos egészségügyi gazdasági ankét nyiregyházán

vid/ká-ju -cz

1976. augusztus 26.

az egészségügyi intézetek, szervezetek, gazdasági szakembereinek részvételével nyiregyházán csütörtökön megkezdődött a kétnapos országos egészségügyi-gazdasági ankét. a konferencia első napi plenáris ülésén előadások hangzottak el az ötödik ötéves terv egészségpolitikai célkitűzéseiről, valamint a jelentősebb beruházásokról.

az mti nyiregyházi munkatársa ez utóbbi téma előadóját, dr. tarits zoltánt, az egészségügyi minisztérium tervgazdasági főosztályának vezetőjét kérte meg, hogy foglalja össze az egészségügy területén várható fejlesztését, beruházásokat.

a főosztályvezető elmondotta, hogy fő célunk a következő öt esztendőben a fekvőbeteg, s az anya- és gyermekegészségügyi ellátás javítása. 1980-ig a népgazdasági terv az egészségügyi ágazat fejlesztésére 13.9 milliárd forintot irányoz elő. ebből 4 milliárd 240 millió forint központi, 8 milliárd 304 millió forint tanácsi és majd másfél milliárd forint egyéb ágazati célokra szolgál. a tanácsi egészségügyi célokra rendelkezésre álló összeget a tanácsok saját terveikben mintegy 2 milliárd forinttal tetézik meg, így összességében 10.3 milliárd forintot fordítanak a tanácsok egészségügyi céljaik megvalósítására. mindent egybevetve tehát az ötödik ötéves tervidőszakban csaknem 16 mlliárdot költhetünk egészségügyünk jobbá tételére.

/ folyt. köv./

14.37/ju

- 27 -

1520

tbb 39. / 1980-ig ... folyt./-ju

ebből csaknem 12 ezer gyógyintézeti, majdnem 20 ezer bölcsődei-, négy- és félezer szociális -otthoni hely alakítható ki. az évtized végéig olyan fontos egészségügyi létesítményeket adnak át, mint a 860 ágyas dél-pesti és az 560 ágyas kistarcsai kórház és folyamatosan megkezdik több megyeszékhely,- így veszprém, eger, szolnok, győr és nyíregyháza - kórházainak rekonstrukcióját.

1980-ig ezzel együtt jelentősen növekszik a szakorvosi órák és az orvosi körzetek száma. a 10 ezer lakosra jutó gyógyintézeti ágyak száma az 1975. évi 85.5-ről 92.4-re, a 100 bölcsődéskorú gyermekekre jutó helyek száma pedig 9.6-ról 13.5-re növekszik - mondta befejezésül a minisztérium főosztályvezető. /mti/

--

bb 40. elhunyt derkovits viktória

t ró/fe-ju pr -cz

1976. augusztus 26.

derkovits viktória, a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa, derkovits gyulának, a magyar szocialista festőművészet kiemelkedő alkotójának özvegye, egykori segítő- és harcos-társa 78 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni búcsúztatása szeptember 7-én délután 3 órakor lesz, a farkasréti temetőben.

mszmp ii. ker. bizottsága

magyar képzőművészek szövetsége

magyar népköztársaság művészeti alapja.

/mti/

--

bb 41. szovjet hegedűprofesszor budapesten

ró/fe-ju pr -cz

1976. augusztus 26.

v.p. bronyin, a moszkvai csajkovszkij konzervatórium professzora tiznapos országos továbbképzést vezetett magyar hegedűtanárok részére. a tanfolyam nyilvános záróhangversenyén - pénteken délután fél 6-kor a zeneakadémia kistermében - a professzor magyar növendékei is fellépnek. /mti/

--

14.46/ju

- 28 -

1560

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

m t i h i v a t a l o s k ö z l e m é n y

1976. augusztus 26.

bb.47. ülést tartott a minisztertanács

p -cz

1976. augusztus 26.

a kormány tájékoztatási hivatala közli: a minisztertanács csütörtökön ülést tartott.

a minisztertanács elfogadta a magyar-mongol gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kormányközi bizottság ulanba-
torban tartott x. üléséről szóló jelentést. megbizta a nemzetközi gazdasági kapcsolatok bizottságát, hogy dolgozzon ki részletes intézkedési tervet az ülésről határozatainak végrehajtására.

a kormány megtárgyalta az országos tervehivatal elnökének jelentését a népgazdaság első félévi fejlődéséről, valamint a munkaügyi miniszter jelentését az első félévi munkaügyi helyzetéről, és a munkaügyi gazdálkodás időszerű kérdéseiről. a minisztertanács a jelentéseket elfogadta és utasította az összes kormány szerveket, hogy folytassák az éves terv végrehajtásának érdekében már meghozott határozatok következetes megvalósítását.

/folyt köv ./
15.10/p

-1-

1540

bb.47. ülést tartott...folyt/p

a nehézipari miniszter előterjesztése alapján a kormány jóváhagyta a fejér megyei kincsesbányán egy újabb bauxitbánya, valamint a márkus-hegyi szénbánya nyitására vonatkozó beruházási javaslatokat.

a kormány megtárgyalta és jóváhagyta a munkaügyi miniszter jelentését a vállalatoknál és intézményeknél a törvényestől eltérően alkalmazott munkarendek felülvizsgálatáról és a megtett intézkedésekről.

a központi népi ellenőrzési bizottság, valamint az országos anyag- és árhivatal elnökei jelentést tettek az árhatóságok ellenőrző tevékenységéről, az árellenőrzés javítására vonatkozó kormányhatározat végrehajtásának tapasztalatairól. a kormány a jelentést elfogadta és utasította az illetékes szerveket, a feltárt fogyatékoságok megszüntetésére.

a pénzügyminiszter előterjesztést tett a takarékpénztári szolgáltatások tervezett bővítésére. a kormány a javaslatot elfogadta.

a minisztertanács ezután egyéb ügyeket tárgyalta./mti/

15.15/p

15^u_o

-.-

-2-

bb 42. elutazott hanoi főpolgármestere

i me/zsu-ju pr -cz

1976. augusztus 26.

dr. tran duy hung a vietnami szocialista köztársaság főpolgármestere, - aki a fővárosi tanács vendégeként tartózkodott hazánkban - csütörtökön elutazott budapestről. búcsúztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent szépvölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke, valamint a tanács több más vezetője.

ott volt nguyen phu soai a vietnami szocialista köztársaság budapesti nagykövete. tran duy hung itt tartózkodása során megismerkedett a főváros fejlesztési eredményeivel, várospolitikai célkitűzéseivel és megtekintette budapest nevezetességeit. hanoi főpolgármestere megbeszéléseket folytatott a főváros vezetőivel. fogadta őt havasi ferenc, a minisztertanács elnökhelyettese és katona imre, a budapesti pártbizottság első titkára. /mti/

-.-

fővárosa, hanoi

bb 43. a bkv értesíti az utazóközönséget,

-ju -cz

1976. augusztus 26.

hogy további intézkedésig a soroksári kompátkelés műszaki hiba miatt nem üzemel. /mti/

-.-

bb 45. alhunyt jánovszky mihály

vid-ju -cz

1976. augusztus 26.

jánovszky mihály, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje 90 éves korában elhunyt. temetése augusztus 27-án délután 3 órakor lesz a szarvasi ótemetőben.

mszmp szarvasi városi biz. /mti/

-.-

14.55/ju

- 29 -

15^u_o

bb.44. befejeződtek a georgikon napok

vid-kz/fé -cz

1976.augusztus 26.

keszthelyen, az agrártudományi egyetemen csütörtökön dr.csendes bélának, az országos tervehivatal főosztályvezetőjének zárásával befejeződtek az 1976.évi georgikon napok.

az ideai tudományos tanácskozáson több mint háromszázan vettek részt. a háromnapos programban, öt szekcióban, több mint száz előadás és felszólalás hangzott el a mezőgazdasági termékek tárolásának kérdéseiről. a szakemberek körében a legnagyobb érdeklődést a gabona-tárolással kapcsolatos kérdések váltották ki. elmondották a vitában, hogy a gabonatermelés fejlődésének az üteme gyorsabb volt a megfelelő tárolók létrehozásánál. bár az utóbbi években a gabonaipari vállalatokkal együtt a mezőgazdasági nagyüzemek is gyors ütemben bővítették raktáraikat, ennek ellenére még mindig nagy a száma a szükségraktáraknak.

megállapították, hogy a gabonátárolás végleges megoldását vasbeton és fémsilók építése jelenti majd, ebben az öt éves tervben azonban szükség lesz még nagy befogadóképességű, könnyűszerkezetes gabonátárolók létesítésére is. javasolták a vitában, hogy a tárolókapacitás létrehozásában a kereskedelmi és élelmiszeripari vállalatok működjenek együtt a mezőgazdasági nagyüzemekkel.

a tanácskozáson részt vett és felszólalt dr.ir.a.h.boerma, a fao nyugalmazott vezérigazgatója is./mti/

-. -

bb.46. strandzárás

tm/pr/fé -cz

1976.augusztus 26.

a fővárosi fürdőigazgatóság közli, hogy a rákoscsabai, a cinkotai, a kistérségi, az albertfalvai és az erzsébeti strandfürdők augusztus 29-én, vasárnap tartanak utoljára nyitva. a római, a csepeli, a csillaghegyi, a lőrinci, a pünkösdfürdői, a szabadság, a palatinus, a széchenyi strand, valamint a lukács, a rudas és az újpesti uszoda továbbra is a közönség rendelkezésére áll./mti/

-. -

15.15/fé

-30-

16¹⁰

bb.48. a márkushegyi bánya lesz a dunántúli gyűjtőerőmű első szénszállítója

i sl/zsu/ie/fé -cz

1976.augusztus 26.

az oroszlányi szénmedence déli peremén levő szénvagyon kiaknázására épül fel pusztavám közelében a márkus-hegyi bánya, amelynek beruházásáról csütörtöki ülésén döntött a minisztertanács. a márkushegyi bányanyitás része annak a nagyszabású energiafejlesztési programnak, amelynek nyomán bicske térségében 1930 megawatt teljesítményű hőerőművet, ennek szénellátására pedig 4 mélyművelésű bányát hoznak létre. a leendő új áramszolgáltató telepet - mivel az 4 új bányából, ezen kívül néhány meglévő bányából, például balinkáról és dudarról szerzi be, gyűjti össze a tüzelőanyagot - dunántúli gyűjtőerőműnek nevezték el.

a 4 új bánya körülbelül 30 kilométeres körzetben helyezkedik majd el. márkushegyen kívül nagygyházán, mányon és lencsehegyen nyitnak majd új mélyművelésű bányüzemet, amelyek a gyűjtőerőmű teljes kiépítése után, vagyis 1986-tól összesen évi 8 millió tonna szenet szolgáltatnak, s legalább 35-40 évig biztosítják az erőmű szénellátását.

elsőként most a márkushegyi bányüzem beruházását hagyták jóvá, s természetesen ez az üzem kezdi meg elsőként, mégpedig 1981-ben a széntermelést. a kormány határozata alapján a márkushegyi beruházást 1977-ben kell megkezdeni, s a kezdettől számított 49. hónaptól a bányának már szenet kell termelnie. e viszonylag rövid határidő megköveteli a beruházás jó megszervezését és lebonyolítását. a kormány indokoltnak látja, hogy az akna mélyítéséhez és az import gépek fogadásához szükséges felvonulási munkákat már az idén megkezdjék. az új bányát rendkívül korszerű gépekkel szerelik fel. a szénszállítás a vágatokban szállítószalag-rendszerrel, az anyagszállítás a rakodóhelyektől a munkahelyekig függő sínpályán, függesztett dieselhidraulikus mozdonyvontatásával, ezenkívül rakodólap- és konténerszerelvényekkel, bányatraktorokkal és bányautókkal történik. gépesítik a szén fejtését is. e korszerű bánya létrehozása - változatlan áron számítva - 2,7 milliárd forintba kerül.

a nagyszabású gépesítés a munkát igen termelékennyé teszi, s az önköltség is alacsonyabb lesz, mint más bányákban. itt egy-egy dolgozó várhatóan mintegy 8 tonna szenet termel majd műszakonként, ami jó négyszerese a hazai mélyművelésű bányák átlagának. az önköltség az átlagosnak körülbelül kétharmada lesz. a bánya évente körülbelül 1.7 millió tonna szenet termel.
/folyt.köv./
15.30/fé

-31-

16¹⁵

bb.48./ a márkushegyi ...folyt/fé

a szovjetunió mind az új bányák, mind a gyűjtőerőmű létrehozását sokféle módon, köztük korszerű gépek szállításával segíti. az 1930 megawattos hőerőműhöz hazánkban csak az első két 215 megawattos gépegységet kell elkészíteni, - ezeket 1982-ben, illetve 1983-ban kapcsolják be az energiaellátásba. a további 3, egyenként 500 megawattos gépegységet a szovjetunió szállítja, de szovjet szakemberek közreműködnek a magyar gyártmányú gépegységekhez kapcsolódó kazánok gyártásában is, és műszaki segítséget nyújtanak az új bányák tervezéséhez./mti/

--

bb.49. magyar-izlandi tárgyalások

t me/zsu/pr/fé -cz

1976.augusztus 26.

csütörtökön délután a külügyminisztériumban megkezdődtek a magyar-izlandi külügyminiszteri tárgyalások puja frigyes és einar agustsson között. a tárgyalások során áttekintették a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseit, valamint a két ország kapcsolatai továbbfejlesztésének lehetőségeit./mti/

--

bb.51. meghalt radics győzőné országgyűlési képviselő

vid-/kz/fé -cz

1976.augusztus 26.

radics győzőné, született kozák anna országgyűlési képviselő, a szécsényi mikszáth kálmán általános iskola igazgatója augusztus 26-án, negyvenhét éves korában, hosszú szenvedés után elhunyt. temetése augusztus 29-én, vasárnap délután 3 órakor lesz a szécsényi temetőben./mti/

--

15.45/fé

-32-

16²⁰

bb.50. hidat „épít”, a tudomány az idegsejtek működése és a magatartás között - nemzetközi neurobiológiai szinposzion tihanyban

vid-/kz/fé -cz

1976.augusztus 26.

csütörtökön tihanyban a magyar tudományos akadémia biológiai kutató intézetében dr.szentágothai jános akadémikus, az mta al-elnöke megnyitotta a nemzetközi neurobiológiai szimposiumot a magyar tudományos akadémia biológiai tudományok osztálya 12 ország neves kutatóit hívta meg a 3 napos eszmecsere, amelynek az a központi kérdése, hogy az utóbbi 10 esztendő egyre sokasodó biológiai felfedezései befolyásolják - e az idegrendszerrel alkotott alapelképzelést, a multszázad végén kidolgozott neuron-elmélet az utóbbi szerint az idegrendszer alapelemei a sejtek, de bonyolult, nyulvánrendszereik vannak, s ezek - egymással összekapcsolódva - hozzák létre az idegrendszer hálózatszerű szerkezetét.

a tudományos tanácskozás alkalmával szentágothai jános akadémikus elmondotta az mti munkatársának: a nemzetközi és a hazai tapasztalatok egyaránt azt igazolják, hogy a multszázad végén kidolgozott neuron-elméletet nem revidálni, hanem kiegészíteni kell. ugyanakkor hangsúlyozta, hogy az utóbbi évek kutatásai során az idegelemek kapcsolódásának olyan óriási gazdagságát és sokféleségét tárták fel, hogy azok az idegrendszer többféle és árnyalt jelenségeinek elemzéséhez beláthatatlan új lehetőségeket nyitnak. egyre kevésbé vetődött fel az a tíz éve még gyakori aggály, miszerint az idegrendszer eddig ismert szerkezete és működése nem magyarázhatja az állatok és az ember magatartásának egyes jelenségeit így például az állatoknál a tájékozódást a tanulóképességet vagy az embernél az absztrakt fogalmakat alkotó készséget. az idegműködéseknek ugyanis olyan félelmetes tárházát a speciális megoldások sokféleségét kezdik megismerni amely egyre nagyobb reményt ad ahhoz, hogy belátható időn belül áthidalják azt az űrt, amely az ideghálózat belső kapcsolatai, összeköttetései és az állatok magatartása valamint az ember pszichikai működése között még fellelhető - mondotta szentágothai jános.

a tanácskozás pénteken és szombaton folytatódik, összesen 25 plenáris előadást tartanak majd, az előadók között több világhírű szovjet, amerikai, francia, olasz, ndk- és nszk-beli tudós is. a tanácskozással egyidőben a tihanyi biológiai kutatóintézet előcsarnokában kiállítást rendeztek, az idegsejtek működését ábrázoló fotókból, grafikonokból./mti/

16.00/fé

--
-33-

14⁰⁰

embargós 26-án 18 óráig!

bb.52. numo aguierre de carcer,

tm/p pr la

1976.augusztus 26.

a spanyol külügyminisztérium politikai főigazgatója néhány napot budapestben töltött. eszmecserét folytatott nagy jános külügyminiszterhelyetessel az időszerű nemzetközi kérdésekről, valamint a kétoldalú kapcsolatokról.

nagy jános és aguierre de carcer magyar-spanyol növényegészségügyi egyezményt irt alá.

/mti/ a főigazgatót fogadta puja frigyes külügyminiszter is.
--

bb.53. hárommillió tonna cukorrépa szállítása vár a vasutra - a máv és a cukoripar vezetőinek tanácskozása

vid/p kz la

1976.augusztus 26.

minden gramm betakarított cukorrépát késedelem nélkül kell a gyárakba szállítani, hogy ne érje veszteség a népgazdaságot - ezt szabták meg legfontosabb feladatnak a vasut és a cukoripar képviselőinek csütörtöki tanácskozásán. a cukoripari tröszt, a cukorgyárak, a máv vezérigazgatóság, a máv igazgatóságok és a központi szállítási tanács vezetői vitatták meg ácson, hogy milyen intézkedések szükségesek a zavartalan szállításhoz, a cukorgyárak folyamatos ellátásához.

az országos tanácskozáson ismertették, hogy az idén 130.000 hektárról kell betakarítani a cukorrépát. a párt és a kormány határozatára ebben az évben is átlagon felüli segítséget kapott a mezőgazdaság a cukorrépa termesztéséhez. milliókat költöttek nagy teljesítményű hazai és külföldi gyártmányú betakarítógépek vásárlására. néhány gazdaság kivételével a betakarítás gépesítése mindenütt elérte a száz százalékot. a tavalyi 1200-ról 1350-re növelték a gazdaságokban a cukorrépa betakarítását segítő korszerű gépek számát. a cukoripari tröszt szűkös anyagi lehetőségei ellenére az idén 110 millió forintot költött a közuti és a vasuti rakodás gépesítésére, a központi szállítási tanács a rakodási fejlesztési alapból 26 millió forintot juttatott az iparágak. ilyen és ehhez hasonló intézkedésekkel készültek fel az idei kampányra, amely a korábbinál is nagyobb feladatokat ró mind a vasutra, mind a cukoriparra.

/folyt köv ./
17.30/p

18⁰⁰

-34-

bb.53. hárommillió....folyt/p

a tanácskozáson bejelentették, hogy csupán a vasutra hárommillió tonna cukorrépa elszállítása vár. szinte óramű pontosságú együttműködést követel ez a két iparágtól. nehezíti a munkát, hogy az idén a tavalyinál jóval később érik be a répa, s így mire kezdetét veszi a nagyobb tömegű répaszállítás, csucsforgalom lesz más mezőgazdasági termények szállításában is. a dunántúlon 2-3 héttel később lesz betakarításra alkalmas a cukorrépa, s ezért először az alföldi megyékből küldenek nyersanyagot a dunántúli gyárakba. a tanácskozáson megállapodtak abban, hogy szeptemberben naponta öt irányvonalat indítanak az alföldi megyékből az ország nyugati részében lévő gyáraknak. a répa lassabb beérése miatt elhatározták azt is, hogy a szokásosnál egy-két héttel később kezdik meg valamennyi gyárban a cukorrépa feldolgozását. először - szeptember 8-án - a hatvani, utoljára - szeptember 17-én - a petőházi gyárban kezdik meg a kampányt. a határidő módosításával biztosítják, hogy magasabb cukortartalmu répa kerüljön a gyárakba, kevesebb veszteség érje a népgazdaságot.

mindezek a körülmények a szokásosnál is jobb együttműködést követelnek a cukorrépa feldolgozásában érdekelt vállalatoktól, országos szervektől. a vasut vezetői megígérték, hogy megkülönböztetett figyelmet fordítanak a cukoripar igényeire, s elegendő - naponta 1000-1200 - vagon bocsátának rendelkezésére. megállapodtak abban is, hogy honnan, mikor és mennyi répát szállítanak. a tanácskozás résztvevői hangsúlyozták, hogy az előre elkészített szállítási ütemtervtől eltérően is - népgazdasági érdekből - mindig előnyben részesítik azokat a gazdaságokat, ahol a legérettebb és a legmagasabb cukortartalmu répa vár elszállításra. /mti/

--

bb.55. elhunyt kerekas vilmos

gk/p la

1976.augusztus 26.

50 éves korában elhunyt kerekas vilmos, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetésre. hamvasztás utáni bucsuztatása augusztus 30-án 15 órakor lesz a farkasréti temető ravatalozójában.

az mszmp v.kerületi bizottsága

/mti/
17.40/p

18⁰⁵

--
-35-

bb.54. ndk kombájn és szálastakarmánybetakarítógép

t jf/tm/ie/fé la

1976.augusztus 26.

az agramasexpo,76 legnagyobb külföldi kiállítója, a transzportmasinen külkereskedelmi vállalata csütörtökön mutatta be a sajtó képviselőinek az ndk mezőgazdasági gépeit, köztük az e-516-os kombájnt, és az e-281-es szálastakarmánybetakarítót, amely 15-20 százalékkal nagyobb teljesítményre képes elődjénél.

élénkül a vásár üzleti élete is. a komplex két élesztő-szeparátort vásárolt a szeszipar részére, 420.000 svéd koronáért. kétmillió svéd korona értékben viszont az élgépi szállít sajtógyártó vonalakat az alfa-laval törökországban épülő gyárához.

csütörtökön látogatást tett a kiállításon nemeslaki tivadar kohó- és gépipari és dr.romány páli mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter./mti/

--

bb.56. mai román festészet - kiállítás a nemzeti galériában

m
t me/gk/fé la

1976.augusztus 26.

csütörtökön a nemzeti galériában megnyílt a „mai román festészet”, című kiállítás. a megnyitón részt vett a társadalmi és kulturális élet számos képviselője. jelen volt constantin cimbru, a román szocialista köztársaság budapesti ideiglenes ügyvivője, valamint a követség több munkatársa. megnyitó beszédet mondott mikó sándor és marin mihalache műkritikus. a románia felszabadulásának 32. évfordulója alkalmából rendezett kiállítás - amint hangsúlyozták - a két évtizedes kiállítási sorozat része. ez év tavaszán a budavári palotában nagy imrének, a román szocialista köztársaság sokszorosán kitüntetett művészeinek tárlatát láthatta a közönség. azelőtt, a kolozsvári művészeti muzeum jóvoltából, a modern román, elsősorban erdélyi festészetet ismerhette meg. a mostani tárlat - amely egy hónapig tekinthető meg - a mai román festészet irányzatairól nyújt átfogó képet, a kortárs román festészet képviselőinek több mint félszáz alkotását mutatja be./mti/

--

18.10/fé

-36-

18¹⁵

bb.57. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00 órától 18,00 óráig:

fé la

1976.augusztus 26.

32. befejeződött a nemzetközi matematikai konferencia
33. új óvodák, iskolák fejeződik meg
34. szegedi paprikaültetvények
35. lombtalantják a napraforgót
36. ifjuvezetők országos találkozója vácsott
37. a hazai idegenforgalom új központja lesz szolnok megye
38. dr.maróthy lászló látogatása zala megyében
39. országos egészségügyi gazdasági anket nyiregyházán
40. elhunyt derkovits viktória
41. szovjet hegedűprofesszor budapesten
42. elutazott hanoi főpolgármestere
43. bkv közlemény
44. befejeződtek a georgikon napok
45. elhunyt jánovszky mihály
46. strandzárás
47. a minisztertanács ülése
48. márkushegyi bányák
49. magyar-izlandi tárgyalások
50. nemzetközi neurobiológiai szimpozium tihanyban
51. meghalt radics győzőné országgyűlési képviselő
52. a spanyol külügyminisztérium politikai főigazgatója budapesten
53. a máv és a cukoripar vezetőinek tanácskozása
54. ndk kombájn és szálastakarmánybetakarítógép
55. elhunyt kerekes vilmos
56. mai román festészet - kiállítás
57. hírjegyzék/mti/

--

bb.58. időjárásjelentés

gk/fé la

1976.augusztus 26.

a meteorológiai intézet jelenti 1976.augusztus 26-án, csütörtök este:

az évszaknak megfelelő idő

várható időjárás péntek estig:

nappali gomolyfelhőképződés várható, legfőképpen az ország északi részén elszórtan futó zápor. a szél mérsékelt lesz. várható legmagasabb nappali hőmérséklet 24-28 fok között./mti/

18.15/fé

-37-

18¹⁵

bb.59. sajtótájékoztató a chilében járt nemzetközi ifjúsági küldöttség tapasztalatairól

t gy/gg/zs/fé la

1976.augusztus 26.

ez év januárjától július végéig a chilei fasiszta junta további 350 embert letartóztatott és bebörtönzött. három évvel ezelőtti hatalomra jutása óta több mint 2300 embert ítéltek el 900 további állampolgár bírósági ítélet nélkül tartanak fogva, csaknem négyszázat a szükségállapot következtében börtönöztek be, és 800-on felüli az eltűntek száma. e megdöbbentő adatok a divsz székházában csütörtökön megtartott sajtókonferencián hangzottak el. a nemzetközi szolidaritási kampány keretében a demokratikus ifjúsági világszövetség szervezésében nemzetközi ifjúsági küldöttség járt chilében és a helyszínen tanulmányozta a pinochet-junta gatzetteit.

daniel katz finn író és gianni tugnuoli, az olasz kommunista ifjúsági szövetség /fglci/ központi bizottságának tagja a sajtókonferencián elmondta, hogy sikerült találkozniuk a chilei kommunista párt, a szocialista párt, a kereszténydemokrata párt vezetőivel, a katolikus egyház és a szakszervezetek képviselőivel, a bebörtönzöttek családtagjaival. egyértelmű tapasztalatuk volt, hogy az elnyomás ez év áprilisa óta tovább fokozódott, egyaránt sújtja a politikai szervezeteket és az állampolgárokat. chilében az alkotmányos törvények, az alapvető emberi jogok sárbatiprása határozza meg a jelen politikai, társadalmi és gazdasági helyzetét. santiagoban naponta találnak a felismerhetetlenségig megcsonkított újabb és újabb holttesteket, ami megerősíti azokat a feltevéseket, hogy az eltűntek jórésze gyilkosság áldozata lett. a letartóztatások elsősorban a kommunisták körében öltenek egyre nagyobb mértéket. megtagadják a családok tájékoztatását az eltűntek hollétéről is.

tragikus körülmények között tengetik napjaikat a munkanélküliek, de alig jobb a dolgozók helyzete. a munkaképes korú lakosság 19-20 százaléka - mintegy 700.000 ember - az utcára került. /a junta hivatalosan ,,mindössze,, 250.000 munkanélkülit tart számon./ százkilencvenezren csak fél-állással rendelkeztek a júliusi adatok szerint. az élelmiszerárak rohamosan nőnek, a fizetések alacsonyok. jelenleg 80.000 rosszul táplált gyermek él chilében, aki naponta egyszer jut élelemhez. a katolikus egyház - amely élesen elítéli, s legutóbbi nyilatkozatában a hitleri fasizmushoz hasonlította a belső helyzetet - vette gondjaiba a tarthatatlan körülmények között szynlódó gyermekek élelmezését. nem megoldott az orvosi ellátás, az iskolákban mind többen szakítják meg tanulmányaikat is.

/folyt.köv./
18.50/fé

-38-

1900

bb.59. / sajtótájékoztató ...folyt/fé

a üldöttség beszámolt arról, hogy növekszik a chilei ifjúság ellenállása. a szakszervezetek a dolgozók a munkanélküliek körében egyaránt tevékenykednek. ezt bizonyítja, hogy sikerült megakadályozniuk a junta ,,reformterve,, az új munka törvénykönyv bevezetését. ez ugyanis tovább nyirbálta volna mindenekelett a szakszervezetek érdekvédelmi jogait.

a szakszervezeti mozgalom számos vezetőjének eltűnése nyomán erősödött az ellenállás. a haladó erők egységfrontjának kialakítása jó uton halad. nem csökkenhet a nemzetközi szolidaritás ereje sem - ezt támasztják alá a nyolcnapos ut tapasztalatai. szükséges kampányt indítani a törvénytelen bebörtönzések ellen, hogy a világ haladó fiataljai kifejezzék tiltakozásukat a hazafiak bebörtönzése, az állampolgárok eltűnése és meggyilkolása miatt. három éve tart chilében az ostromállapot - ez ellen is fel kell emelnie tiltakozó szavát az ifjúságnak./mti/

--

bb.60. csütörtökön hazaérkezett

gg/fé la

1976.augusztus 26.

philadelphiaából dr. lékai lászló biboros, esztergomi primás-érsek vezetésével az eucharisztikus kongresszuson részt vett magyar küldöttség. a repülőtéren fogadásukon megjelent miklós imre államtitkár, az állami egyházügyi hivatal elnöke és ijjas józsef kalocsai érsek. jelen volt robert c.mudd, az amerikai egyesült államok budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője.
/mti/

--

bb.61. katona istvánnak,

gg/fé la

1976.augusztus 26.

az mszmp központi bizottsága tagjának, a népszabadság főszerkesztőjének vezetésével csütörtökön küldöttség utazott varsóba, a tribuna ludunak, a lemp központi lapjának ünnepségére./mti/

-

19.45/fé

-39-

20⁰⁰

bb.62. einar agustsson

t me/zsu/p la

1976. augusztus 26.

csütörtökön este megtekintette a magyar állami népi együttes előadását az együttes székházában. az izlandi vendéget elkísérte puja frigyes külügyminiszter, és nagy jános külügyminiszterhelyettes. /mti/

--

bb.63. a belpolitikai szerkesztőség hireinek jegyzéke 18 órától zárásig:

p la

1976. augusztus 26.

58. időjárásjelentés

59. sajtótájékoztató a chilében járt ifjúsági delegáció tapasztalatairól

60. hazaérkezett dr. lékai lászló

61. katona istván varsóba utazott

62. az izlandi külügyminiszter megtekintette az állami népi együttes műsorát

63. hírjegyzék.

/mti/

--

20.30/p

-40-

2040

v é g a e

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztő: halasi györgy
lakatos erzsébet

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1976. augusztus 27. p é n t e k

bb.1. korszerű, vonzó könyvtípusok - ismeretterjesztés a közművelődésért

i ró/fe/pr/fé -cz

1976. augusztus 27.

a közművelődési határozatban megjelölt feladatok tervszerű, jól átgondolt végrehajtása jellemzi az ismeretterjesztő könyvkiadást. a szakemberek - az országos kiadói tanács - véleménye szerint a társadalmi igények gondos felmérésével és gyors kielégítésének szándékával bátor kezdeményezések sora valósul meg, s az általános ismeretterjesztő művek mellett jelentős szerepet kapott a történelmi, a művelődéstörténeti, s művészeti, valamint a természettudományos ismeretterjesztés is.

a kiadók alapvető feladatuknak tekintik a könnyen kezelhető, jó áttekinthetést adó, korszerű és vonzó könyvtípusok, sorozatok kialakítását. a természet- és társadalomtudományos ismeretek szintetizálására a korábban kezdett sorozatok /univerzum könyvtár, gondolat zsebkönyvek/ mellett mind több hivatkozási pontként a gyorsuló idő című sorozat, amely a tudományok korábbi és legújabb eredményeinek közreadásával az olvasók legszélesebb rétegeit segíti hozzá a korszerű műveltség megszerzéséhez. az írók ismeretterjesztő kedvének élénküléséről tesz biztosságot az ágazatban publikált magyar szerzők számának növekedése.

/folyt.köv./

-1-

0